

ENHANCING PRACTICAL LEGAL SKILLS FOR STUDENTS OF THE ECONOMIC LAW DEPARTMENT AT TRUNG VUONG UNIVERSITY

Nguyen Thi Huyen^a

Nguyen Huy Hai^b

^{a,b}Trung Vuong University

ROR: <https://ror.org/05xzsm645>

^aEmail: Huyennguyenhlu@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0005-6046-7045>

^bEmail: huyhai.cmp@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0002-8946-6300>

Article History

Received: 01/01/2026

Reviewed: 20/01/2026

Revised: 05/02/2026

Accepted: 11/02/2026

Released: 30/03/2026

DOI: <https://doi.org/10.64223/tvj.e2026.v2.i5.a74>

Abstract:

In the context of judicial reform and increasingly deep international economic integration, the demand for high-quality legal human resources—particularly in the field of economic law—has been raised to a higher level, closely associated with the ability to apply legal knowledge in professional practice. Moot court activities are regarded as one of the modern educational methods that play a significant role in developing and enhancing practical legal skills for law students. This paper focuses on examining the role of moot court activities in improving practical legal skills for Economic Law students at Trung Vuong University. Based on the application of modern educational theories and appropriate research methods, the paper analyzes the organization of moot court activities, clarifies the values that Moot Courts bring to the training process, assesses the current situation, and proposes several orientations to further promote the effectiveness of moot court activities in Economic Law education at the university.

Keywords: *Economic Law, practical legal skills, moot court, simulation trial, Trung Vuong University.*

1. Đặt vấn đề

Trong quá trình xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa và phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, pháp luật ngày càng giữ vai trò quan trọng trong việc điều chỉnh các quan hệ kinh tế, thương mại và đầu tư. Điều này đặt ra yêu cầu cao đối với công tác đào tạo nguồn nhân lực pháp luật, đặc biệt là nhân lực pháp luật kinh tế, không chỉ có kiến thức lý luận vững chắc mà còn có kỹ năng thực hành pháp luật đáp ứng yêu cầu của thực tiễn nghề nghiệp.

Trong đào tạo đại học ngành Luật kinh tế, việc đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng gắn lý luận với thực tiễn được xem là xu hướng tất yếu. Hoạt động mô phỏng phiên tòa (Moot Court) đã và đang được nhiều cơ sở đào tạo Luật trên thế giới áp dụng như một phương thức đào tạo hiệu quả, giúp Sinh viên tiếp cận các tình huống pháp lý thực tiễn, rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp và hình thành tác phong hành nghề pháp luật.

Tại Trường Đại học Trung Vương, hoạt động Moot Court được triển khai trong đào tạo ngành Luật kinh tế với mục tiêu nâng cao năng lực thực

hành pháp luật cho Sinh viên, tạo môi trường học tập mang tính trải nghiệm và phát huy tính chủ động, sáng tạo của người học. Việc nghiên cứu, đánh giá vai trò của hoạt động mô phỏng phiên tòa trong đào tạo Luật kinh tế có ý nghĩa quan trọng cả về mặt lý luận và thực tiễn, góp phần cung cấp cơ sở khoa học cho việc tiếp tục phát triển và hoàn thiện mô hình đào tạo này.

Xuất phát từ những yêu cầu đó, bài viết tập trung làm rõ cơ sở lý luận và thực tiễn của việc áp dụng hoạt động Moot Court trong đào tạo ngành Luật kinh tế; phân tích vai trò của hoạt động mô phỏng phiên tòa đối với việc nâng cao kỹ năng thực hành pháp luật cho Sinh viên ngành Luật kinh tế của Trường Đại học Trung Vương; từ đó đề xuất các định hướng nhằm phát huy hiệu quả của hoạt động này trong bối cảnh đổi mới giáo dục đại học hiện nay.

2. Tổng quan nghiên cứu và cơ sở lý thuyết

2.1. Tổng quan nghiên cứu

Trên thế giới, Moot Court được xem là một trong những phương pháp giảng dạy trung tâm trong đào tạo Luật. Nhiều nghiên cứu quốc tế chỉ ra rằng việc tham gia Moot Court giúp sinh viên phát triển mạnh

mẽ các kỹ năng cốt lõi của nghề Luật như tư duy phản biện, lập luận pháp lý, kỹ năng tranh tụng, kỹ năng giao tiếp và làm việc nhóm. Đồng thời, Moot Court còn góp phần hình thành đạo đức nghề nghiệp và nâng cao khả năng thích ứng với môi trường hành nghề thực tiễn.

Tại Việt Nam, các nghiên cứu về đào tạo Luật chủ yếu tập trung vào đổi mới chương trình và phương pháp giảng dạy. Một số công trình đã đề cập đến việc sử dụng mô phỏng phiên tòa trong giảng dạy các học phần luật tố tụng, song phần lớn mới dừng lại ở việc mô tả mô hình tổ chức, chưa phân tích sâu tác động của Moot Court đối với việc phát triển kỹ năng thực hành pháp luật, đặc biệt là đối với Sinh viên ngành Luật kinh tế. Nghiên cứu của tác giả Nguyễn Thị Trúc Phương & Trương Thị Hồng Nhung, “Vận dụng mô hình phiên tòa giả định trong đào tạo Luật ở Phân hiệu Đại học Đà Nẵng tại Kon Tum, Số 2(62)/2022, Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế”, nghiên cứu này mới chỉ chia sẻ mô hình tổ chức phiên tòa giả định đã được tổ chức thành công ở Phân hiệu Đại học Đà Nẵng tại Kon Tum nhằm giúp các đơn vị ứng dụng hiệu quả mô hình này trong thực tiễn, chứ chưa đi sâu vào phân tích thực trạng áp dụng mô hình này và đưa ra những đề xuất phát triển mô hình hiệu quả.

Như vậy, có thể nhận thấy khoảng trống nghiên cứu nằm ở việc thiếu các nghiên cứu chuyên sâu, mang tính tổng hợp và phân tích, làm rõ mối quan hệ giữa hoạt động Moot Court và việc nâng cao kỹ năng thực hành pháp luật cho Sinh viên ngành Luật kinh tế tại Trường Đại học Trung Vương. Bài viết này nhằm góp phần lấp đầy khoảng trống đó.

2.2. Cơ sở lý thuyết

2.2.1. Kỹ năng thực hành pháp luật của Sinh viên ngành Luật kinh tế

Kỹ năng thực hành pháp luật là một bộ phận quan trọng trong cấu trúc năng lực nghề nghiệp của người học Luật, thể hiện khả năng vận dụng các quy định pháp luật vào việc giải quyết các tình huống pháp lý cụ thể phát sinh trong thực tiễn. Đối với Sinh viên ngành Luật kinh tế, kỹ năng thực hành pháp luật không chỉ dừng lại ở việc hiểu và ghi nhớ các quy phạm pháp luật mà còn bao gồm khả năng phân tích, đánh giá và áp dụng pháp luật một cách linh hoạt, chính xác trong các quan hệ kinh doanh, thương mại và đầu tư.

Trong bối cảnh nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và quá trình hội nhập kinh tế quốc tế ngày càng sâu rộng, các tranh chấp kinh tế – thương mại ngày càng đa dạng, phức tạp. Điều này đặt ra yêu cầu ngày càng cao đối với Sinh viên Luật kinh tế sau khi tốt nghiệp phải có năng lực nhận diện vấn đề pháp lý, xác định đúng quan hệ pháp luật phát sinh, lựa chọn và áp dụng đúng quy phạm pháp

luật để bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của các chủ thể kinh doanh. Vì vậy, việc trang bị và rèn luyện kỹ năng thực hành pháp luật cho Sinh viên ngành Luật kinh tế có ý nghĩa quyết định đối với chất lượng đào tạo và khả năng thích ứng nghề nghiệp của người học.

Xét về nội dung, kỹ năng thực hành pháp luật của Sinh viên ngành Luật kinh tế được thể hiện thông qua nhiều nhóm kỹ năng khác nhau. Trước hết là kỹ năng nghiên cứu và phân tích vụ việc pháp lý, bao gồm khả năng thu thập thông tin, đọc hiểu hồ sơ, xác định tình tiết có ý nghĩa pháp lý và đánh giá chứng cứ trong các vụ tranh chấp kinh doanh, thương mại. Bên cạnh đó là kỹ năng vận dụng pháp luật, thể hiện ở khả năng tra cứu, lựa chọn và áp dụng các quy định pháp luật và tập quán thương mại phù hợp để giải quyết vụ việc.

Ngoài ra, Sinh viên ngành Luật kinh tế còn cần được rèn luyện kỹ năng soạn thảo các văn bản pháp lý như hợp đồng, đơn khởi kiện, bản ý kiến pháp lý, luận cứ bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của đương sự. Đây là những kỹ năng mang tính thực hành cao, đòi hỏi sự chính xác về mặt pháp lý, chặt chẽ về lập luận và phù hợp với thực tiễn hoạt động kinh doanh. Cùng với đó, kỹ năng tranh luận, trình bày và bảo vệ quan điểm pháp lý trước các chủ thể có liên quan cũng là yêu cầu không thể thiếu trong quá trình hành nghề Luật.

Bên cạnh các kỹ năng chuyên môn, kỹ năng thực hành pháp luật của Sinh viên ngành Luật kinh tế còn bao gồm các kỹ năng bổ trợ như kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng giao tiếp nghề nghiệp, tư duy phản biện và ý thức đạo đức nghề nghiệp. Những kỹ năng này giúp Sinh viên không chỉ thực hiện tốt các nhiệm vụ chuyên môn mà còn hình thành tác phong làm việc chuyên nghiệp, tuân thủ chuẩn mực đạo đức và trách nhiệm xã hội của người hành nghề pháp luật.

Từ những phân tích trên có thể khẳng định rằng, kỹ năng thực hành pháp luật của Sinh viên ngành Luật kinh tế là tổng hợp các kỹ năng chuyên môn và kỹ năng mềm, được hình thành và phát triển thông qua quá trình đào tạo gắn với thực tiễn. Do đó, việc lựa chọn và áp dụng các phương pháp giảng dạy tích cực, trong đó có hoạt động mô phỏng phiên tòa (Moot Court), có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc nâng cao chất lượng đào tạo và phát triển năng lực nghề nghiệp cho Sinh viên ngành Luật kinh tế hiện nay.

2.2.2. Khái niệm và vai trò của hoạt động mô phỏng phiên tòa (Moot Court)

Mô phỏng phiên tòa (Moot Court) là một hình thức đào tạo thực hành trong lĩnh vực pháp luật, được tổ chức trên cơ sở tái hiện quá trình giải quyết một vụ việc pháp lý cụ thể thông qua các thủ tục tố

tụng hoặc phương thức giải quyết tranh chấp theo quy định của pháp luật. Trong hoạt động này, Sinh viên được phân công đảm nhiệm các vai trò khác nhau như Thẩm phán, Luật sư, Kiểm sát viên, Trọng tài viên, đương sự hoặc người tham gia tố tụng khác, dựa trên một tình huống pháp lý giả định hoặc được xây dựng từ các vụ việc thực tiễn. Thông qua việc nhập vai và xử lý vụ việc, Sinh viên có cơ hội trải nghiệm quy trình áp dụng pháp luật trong thực tế, từ giai đoạn nghiên cứu hồ sơ, xây dựng lập luận đến trình bày và bảo vệ quan điểm pháp lý.

Xét về bản chất, Moot Court không chỉ là một hoạt động mô phỏng đơn thuần mà là phương pháp giảng dạy tích cực, lấy người học làm trung tâm, trong đó Sinh viên chủ động tham gia vào toàn bộ quá trình giải quyết vấn đề pháp lý. Hoạt động này tạo điều kiện để Sinh viên vận dụng kiến thức lý luận đã được trang bị trong các học phần chuyên ngành vào việc phân tích và giải quyết các tình huống pháp luật cụ thể. Qua đó, Moot Court góp phần khắc phục hạn chế của phương pháp giảng dạy truyền thống vốn thiên về truyền thụ kiến thức, ít chú trọng đến việc rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp.

Đối với đào tạo ngành Luật kinh tế, hoạt động Moot Court có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc gắn kết lý luận pháp luật với thực tiễn hoạt động kinh doanh – thương mại. Thông qua các tình huống mô phỏng tranh chấp hợp đồng, tranh chấp doanh nghiệp, phá sản, cạnh tranh hoặc giải quyết tranh chấp bằng trọng tài thương mại, Sinh viên có điều kiện tiếp cận sát thực tế các quan hệ pháp Luật kinh tế. Điều này giúp người học hiểu rõ hơn cách thức vận hành của pháp luật trong môi trường kinh doanh, từ đó nâng cao khả năng phân tích và giải quyết các vấn đề pháp lý phát sinh.

Bên cạnh việc rèn luyện kỹ năng chuyên môn, Moot Court còn đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển các kỹ năng mềm và phẩm chất nghề nghiệp cho Sinh viên. Quá trình chuẩn bị và tham gia phiên mô phỏng đòi hỏi Sinh viên phải làm việc nhóm, phân công nhiệm vụ hợp lý, trao đổi và phản biện lẫn nhau để xây dựng chiến lược pháp lý phù hợp. Đồng thời, việc trình bày luận điểm trước các chủ thể khác giúp Sinh viên rèn luyện kỹ năng giao tiếp, kỹ năng thuyết trình, khả năng ứng xử linh hoạt và bản lĩnh nghề nghiệp.

Ngoài ra, hoạt động Moot Court còn góp phần hình thành ý thức tuân thủ pháp luật và đạo đức nghề nghiệp cho Sinh viên ngành Luật kinh tế. Trong quá trình nhập vai, Sinh viên không chỉ thực hiện các quyền và nghĩa vụ của từng chủ thể tố tụng mà còn nhận thức rõ hơn về trách nhiệm nghề nghiệp, tính khách quan, công bằng và chuẩn mực ứng xử của người hành nghề Luật. Đây là những yếu tố quan trọng giúp Sinh viên từng bước hình thành tư duy nghề nghiệp đúng đắn và sẵn sàng thích ứng với yêu

cầu thực tiễn sau khi ra trường.

Như vậy, hoạt động mô phỏng phiên tòa (Moot Court) giữ vai trò quan trọng trong đào tạo Luật nói chung và đào tạo ngành Luật kinh tế nói riêng. Việc tổ chức và phát triển hiệu quả hoạt động Moot Court không chỉ góp phần nâng cao kỹ năng thực hành pháp luật cho Sinh viên mà còn là cơ sở để đổi mới phương pháp giảng dạy, nâng cao chất lượng đào tạo và đáp ứng yêu cầu của xã hội đối với nguồn nhân lực pháp luật trong giai đoạn hiện nay.

3. Cách tiếp cận và phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng cách tiếp cận liên ngành, kết hợp giữa khoa học pháp lý và khoa học giáo dục. Về phương pháp nghiên cứu, tác giả sử dụng:

- Phương pháp phân tích – tổng hợp: nghiên cứu các tài liệu lý luận, công trình khoa học trong và ngoài nước liên quan đến Moot Court và đào tạo kỹ năng thực hành pháp luật;
- Phương pháp so sánh: so sánh mô hình đào tạo Luật truyền thống với mô hình đào tạo có tích hợp Moot Court;
- Phương pháp phân tích thực tiễn: phân tích việc tổ chức Moot Court tại đào tạo ngành Luật kinh tế ở Trường Đại học Trung Vương;
- Phương pháp suy luận logic: đưa ra các nhận định, đánh giá và đề xuất giải pháp.

4. Thực trạng tổ chức hoạt động mô phỏng phiên tòa (Moot Court) trong đào tạo ngành Luật kinh tế tại Trường Đại học Trung Vương

4.1. Các bước triển khai hoạt động mô phỏng phiên tòa trong đào tạo ngành Luật kinh tế tại Trường Đại học Trung Vương

Nhằm tăng cường định hướng đào tạo gắn với thực tiễn và phát triển kỹ năng nghề nghiệp cho Sinh viên ngành Luật kinh tế, Trường Đại học Trung Vương có thể tổ chức hoạt động mô phỏng phiên tòa (Moot Court) như một hình thức học tập trải nghiệm, kết hợp giữa giảng dạy lý thuyết và rèn luyện kỹ năng thực hành pháp luật. Việc triển khai hoạt động này được thực hiện theo các bước cơ bản sau:

Bước 1: Xây dựng kế hoạch tổ chức hoạt động mô phỏng phiên tòa

Hoạt động mô phỏng phiên tòa được đưa vào kế hoạch chung của Khoa, đồng thời xây dựng kế hoạch chi tiết cho từng phiên tòa cụ thể. Kế hoạch tổ chức xác định rõ mục tiêu đào tạo, đối tượng tham gia, nội dung pháp luật trọng tâm và hình thức tổ chức phù hợp.

Do đặc thù của ngành Luật Kinh tế, nội dung mô phỏng có thể tập trung vào các tranh chấp hợp đồng, kinh doanh – thương mại, lao động, đầu tư

hoặc giải quyết tranh chấp trong hoạt động sản xuất, kinh doanh. Kế hoạch tổ chức phiên tòa mô phỏng thường bao gồm ba nội dung chính: phần mở đầu giới thiệu mục đích, thành phần tham gia; phần nội dung tái hiện tình huống pháp lý và tiến hành phiên tòa mô phỏng; phần kết thúc tổng kết, trao đổi và làm rõ các quy định pháp luật có liên quan. Trong kế hoạch chi tiết sẽ xác định rõ nhân sự thực hiện, tiến độ triển khai và trách nhiệm của từng bộ phận tham gia.

Bước 2: Lựa chọn nội dung và chủ đề của phiên tòa mô phỏng

Việc lựa chọn chủ đề cho phiên tòa mô phỏng giữ vai trò quan trọng, quyết định hiệu quả của hoạt động đào tạo. Các tình huống pháp lý được lựa chọn gắn với nội dung học tập của sinh viên ngành Luật kinh tế, đồng thời phản ánh những vấn đề pháp luật phổ biến trong thực tiễn kinh doanh và thương mại hiện nay.

Những vụ việc có tính điển hình, có yếu tố thời sự hoặc thường xuyên phát sinh trong hoạt động kinh tế – xã hội sẽ giúp sinh viên dễ tiếp cận và có điều kiện vận dụng kiến thức pháp luật đã học. Thông qua việc tái hiện các tranh chấp kinh tế dưới hình thức phiên tòa mô phỏng, sinh viên không chỉ hiểu rõ hơn quy trình giải quyết tranh chấp mà còn nhận thức sâu sắc hơn về vai trò của pháp luật trong điều chỉnh các quan hệ kinh tế.

Bước 3: Xây dựng kịch bản, phân công vai trò và tổ chức diễn tập

Trên cơ sở nội dung đã lựa chọn, kịch bản phiên tòa mô phỏng được xây dựng một cách Logic, khoa học, phản ánh tương đối đầy đủ diễn biến của vụ việc nhưng được giản lược phù hợp để tránh rườm rà, bảo đảm tính sinh động và dễ tiếp cận. Sinh viên tham gia được phân công đảm nhiệm các vai trò như hội đồng xét xử, luật sư, đại diện doanh nghiệp, người có quyền và nghĩa vụ liên quan, thư ký phiên tòa...

Sinh viên được cung cấp hồ sơ vụ việc giả định và chủ động nghiên cứu, chuẩn bị các quan điểm pháp lý, lập luận bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của các bên theo từng vai trò. Quá trình diễn tập trước khi tổ chức phiên tòa chính thức giúp Sinh viên hoàn thiện kỹ năng trình bày, tranh luận, đồng thời nâng cao khả năng phân tích và vận dụng pháp luật kinh tế trong thực tiễn.

Bước 4: Tổ chức tuyên truyền và giới thiệu hoạt động mô phỏng phiên tòa

Để hoạt động mô phỏng phiên tòa đạt hiệu quả, cần thực hiện công tác thông tin, giới thiệu phù hợp nhằm thu hút sự quan tâm của Sinh viên và các đối tượng liên quan. Việc tuyên truyền được thực hiện thông qua các kênh truyền thông nội bộ của nhà

trường như Website, Fanpage, nhóm Zalo của Sinh viên...

Trong quá trình chuẩn bị, Sinh viên có thể tham gia khảo sát, trao đổi để ghi nhận những vấn đề pháp lý thực tiễn mà người học và cộng đồng quan tâm, qua đó làm cơ sở lựa chọn chủ đề cho các phiên tòa mô phỏng tiếp theo.

Bước 5: Tổ chức phiên tòa mô phỏng

Phiên tòa mô phỏng được tổ chức trong không gian học tập phù hợp, bảo đảm bố cục cơ bản của một phiên tòa theo quy định chung, tạo điều kiện để Sinh viên rèn luyện tác phong nghề nghiệp và kỹ năng thực hành. Mặc dù là hoạt động mô phỏng, nhưng việc tổ chức cần bảo đảm tính nghiêm túc, khoa học và sát với thực tiễn.

Trong quá trình diễn ra phiên tòa, Sinh viên trực tiếp thực hiện các hoạt động tranh tụng, trình bày quan điểm pháp lý, qua đó phát huy khả năng tư duy phản biện và kỹ năng giao tiếp pháp lý.

Bước 6: Tổng kết và lồng ghép nội dung giáo dục pháp luật

Sau khi kết thúc phiên tòa mô phỏng, cần tổ chức hoạt động tổng kết nhằm làm rõ các vấn đề pháp lý đã được đề cập trong quá trình xét xử. Giảng viên hoặc người điều phối sẽ phân tích, đánh giá các lập luận pháp lý, chỉ ra những điểm phù hợp và những nội dung cần rút kinh nghiệm.

Đây cũng là dịp để Sinh viên trao đổi, đặt câu hỏi và tiếp cận thêm các quy định pháp luật liên quan đến lĩnh vực kinh tế, kinh doanh. Thông qua hoạt động tổng kết, giá trị giáo dục và đào tạo của mô hình phiên tòa mô phỏng được phát huy một cách toàn diện, góp phần nâng cao kỹ năng thực hành pháp luật cho Sinh viên ngành Luật kinh tế của Trường Đại học Trưng Vương.

4.2. Những kết quả đạt được

Trong những năm gần đây, Trường Đại học Trưng Vương đã từng bước quan tâm và triển khai hoạt động mô phỏng phiên tòa (Moot Court) như một phương thức đổi mới giảng dạy trong đào tạo ngành Luật kinh tế. Hoạt động này được tổ chức dưới nhiều hình thức linh hoạt, bao gồm tích hợp trong các học phần kỹ năng, học phần luật tố tụng, hoạt động ngoại khóa học thuật và sinh hoạt của Câu lạc bộ chuyên môn. Việc đưa Moot Court vào quá trình đào tạo đã tạo ra môi trường học tập gắn với thực tiễn, góp phần nâng cao tính chủ động và hứng thú học tập của Sinh viên.

Thực tiễn triển khai cho thấy, hoạt động Moot Court đã giúp sinh viên Luật kinh tế từng bước tiếp cận và làm quen với các tranh chấp pháp lý phổ biến trong lĩnh vực kinh doanh, thương mại, dân sự và kinh tế. Thông qua việc nghiên cứu hồ sơ vụ việc, phân tích tình huống pháp lý và xây dựng phương

án giải quyết, Sinh viên có điều kiện vận dụng kiến thức đã học vào các bối cảnh cụ thể, từ đó nâng cao khả năng tư duy pháp lý và kỹ năng giải quyết vấn đề. Nhiều Sinh viên đã thể hiện sự tiến bộ rõ rệt trong kỹ năng lập luận, trình bày quan điểm và bảo vệ ý kiến pháp lý của mình.

Bên cạnh đó, việc tổ chức mô phỏng phiên tòa đã góp phần rèn luyện kỹ năng tranh tụng và kỹ năng nghề nghiệp cho Sinh viên. Trong quá trình tham gia Moot Court, Sinh viên được phân công đảm nhiệm các vai trò khác nhau như Thẩm phán, Luật sư, Kiểm sát viên hoặc các bên đương sự, qua đó hiểu rõ hơn vị trí, chức năng và trách nhiệm của từng chủ thể trong hoạt động tố tụng. Điều này không chỉ giúp Sinh viên nắm vững quy trình tố tụng mà còn hình thành tác phong nghề nghiệp, kỹ năng giao tiếp và làm việc nhóm – những năng lực cần thiết đối với người hành nghề pháp luật trong lĩnh vực kinh tế.

Ngoài ra, hoạt động Moot Court tại Trường Đại học Trung Vương còn góp phần nâng cao nhận thức của Sinh viên về đạo đức nghề nghiệp và ý thức tuân thủ pháp luật. Việc tuân thủ nghi thức, chuẩn mực ứng xử nghề nghiệp và tinh thần thượng tôn pháp luật trong quá trình mô phỏng phiên tòa đã giúp Sinh viên hình thành thái độ nghiêm túc, trách nhiệm đối với nghề nghiệp tương lai. Nhiều Sinh viên sau khi tham gia Moot Court đã thể hiện sự tự tin hơn trong học tập, nghiên cứu và định hướng nghề nghiệp.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, việc tổ chức và tham gia hoạt động Moot Court vẫn còn một số hạn chế nhất định. Trước hết, trình độ kiến thức pháp luật và kỹ năng của sinh viên chưa đồng đều, dẫn đến sự chênh lệch về mức độ tham gia và hiệu quả thực hành. Một bộ phận Sinh viên còn tâm lý e ngại, thiếu tự tin khi đứng trước đám đông hoặc khi tham gia tranh tụng, chưa mạnh dạn thể hiện quan điểm pháp lý của mình.

Ngoài ra, kỹ năng nghiên cứu độc lập, kỹ năng lập luận và tư duy phản biện của một số Sinh viên còn hạn chế, thể hiện qua việc phụ thuộc nhiều vào tài liệu mẫu hoặc sự hướng dẫn trực tiếp của Giảng viên. Việc chuẩn bị hồ sơ, luận cứ cho phiên tòa mô phỏng đôi khi còn mang tính hình thức, chưa thực sự đầu tư chiều sâu. Bên cạnh đó, do áp lực học tập và thời gian, một số Sinh viên chưa dành sự quan tâm đúng mức cho hoạt động Moot Court, coi đây là hoạt động bổ trợ hơn là cơ hội quan trọng để rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp.

Nhìn chung, mặc dù hoạt động Moot Court tại Trường Đại học Trung Vương vẫn đang trong quá trình hoàn thiện, song những kết quả tích cực bước đầu đạt được đã khẳng định tính phù hợp và hiệu quả của phương thức đào tạo này đối với Sinh viên ngành Luật kinh tế. Đây là cơ sở thực tiễn quan

trọng để nhà trường tiếp tục đầu tư, chuẩn hóa và mở rộng quy mô tổ chức Moot Court trong thời gian tới, nhằm nâng cao hơn nữa chất lượng đào tạo và đáp ứng yêu cầu của thực tiễn hành nghề pháp luật.

5. Giải pháp nâng cao hiệu quả tổ chức hoạt động mô phỏng phiên tòa (Moot Court) trong đào tạo ngành Luật kinh tế tại Trường Đại học Trung Vương

Trong bối cảnh đổi mới đào tạo pháp luật theo hướng tăng cường gắn kết giữa lý luận và thực tiễn, việc nghiên cứu và đề xuất các giải pháp nhằm phát huy hiệu quả của hoạt động mô phỏng phiên tòa (Moot Court) có ý nghĩa quan trọng cả về phương diện lý luận và thực tiễn. Các giải pháp cần được xây dựng một cách đồng bộ, bảo đảm sự gắn kết hài hòa giữa chương trình đào tạo, phương pháp giảng dạy, vai trò của đội ngũ Giảng viên, Sinh viên và cơ chế đánh giá kết quả học tập. Thông qua đó, hoạt động Moot Court có thể được triển khai hiệu quả hơn, góp phần nâng cao kỹ năng thực hành pháp luật và năng lực nghề nghiệp cho Sinh viên ngành Luật kinh tế của Trường Đại học Trung Vương.

5.1. Giải pháp 1: Xây dựng tiêu chí, quy trình tổ chức hoạt động mô phỏng phiên tòa

Để hoạt động mô phỏng phiên tòa (Moot Court) được triển khai hiệu quả và phát huy đúng vai trò trong việc nâng cao kỹ năng thực hành pháp luật cho Sinh viên ngành Luật kinh tế, cần xây dựng hệ thống tiêu chí, quy trình tổ chức và các điều kiện áp dụng phù hợp. Đây là cơ sở quan trọng nhằm bảo đảm tính thống nhất, khoa học và khả năng nhân rộng của mô hình Moot Court trong đào tạo tại Trường Đại học Trung Vương.

Về tiêu chí tổ chức, hoạt động Moot Court cần được thiết kế phù hợp với mục tiêu đào tạo và chuẩn đầu ra của ngành Luật kinh tế. Nội dung mô phỏng nên tập trung vào các tranh chấp pháp lý phổ biến trong lĩnh vực Kinh doanh, Thương mại, Đầu tư, Lao động và dân sự – kinh tế, bảo đảm tính thực tiễn và khả năng vận dụng kiến thức chuyên ngành của Sinh viên. Bên cạnh đó, tiêu chí đánh giá cần hướng tới việc đo lường năng lực thực hành pháp luật của Sinh viên, bao gồm kỹ năng phân tích vụ việc, lập luận pháp lý, tranh tụng, soạn thảo văn bản và tác phong nghề nghiệp.

Về quy trình tổ chức, Moot Court cần được triển khai theo các bước cơ bản và Logic, bao gồm: xây dựng và lựa chọn tình huống pháp lý phù hợp; phân công vai trò cho Sinh viên; hướng dẫn nghiên cứu hồ sơ và chuẩn bị lập luận; tổ chức phiên tòa mô phỏng; và tổng kết, nhận xét, đánh giá sau phiên tòa. Trong quá trình này, Giảng viên giữ vai trò định hướng, hỗ trợ và phản biện, đồng thời khuyến khích Sinh viên chủ động nghiên cứu, trao đổi và hoàn thiện kỹ năng nghề nghiệp. Việc tổ chức đánh giá

cần được thực hiện công khai, minh bạch, gắn với các tiêu chí cụ thể nhằm bảo đảm tính khách quan và công bằng.

5.2. Giải pháp 2: Nâng cao năng lực đội ngũ giảng viên ngành Luật kinh tế

Đội ngũ Giảng viên giữ vai trò then chốt trong việc tổ chức và bảo đảm chất lượng hoạt động mô phỏng phiên tòa trong đào tạo ngành Luật. Thực tiễn cho thấy, hiệu quả của Moot Court phụ thuộc rất lớn vào năng lực chuyên môn, kinh nghiệm thực tiễn cũng như phương pháp sư phạm của Giảng viên hướng dẫn. Do đó, việc nâng cao năng lực đội ngũ Giảng viên là giải pháp có ý nghĩa quyết định nhằm phát huy vai trò của Moot Court trong việc rèn luyện kỹ năng thực hành pháp luật cho Sinh viên.

Trước hết, cần khuyến khích và tạo điều kiện để Giảng viên tham gia các hoạt động thực tiễn pháp lý như tư vấn pháp luật, tham gia tố tụng, nghiên cứu hồ sơ vụ án hoặc hợp tác chuyên môn với các cơ quan tiến hành tố tụng và tổ chức hành nghề Luật. Việc tiếp cận thường xuyên với thực tiễn sẽ giúp Giảng viên cập nhật kịp thời các quy định pháp luật mới, nắm bắt được kỹ năng nghề nghiệp và yêu cầu thực tế của hoạt động tố tụng, từ đó nâng cao chất lượng hướng dẫn Sinh viên trong các phiên tòa mô phỏng.

Bên cạnh đó, cần chú trọng bồi dưỡng kỹ năng tổ chức và hướng dẫn Moot Court cho Giảng viên thông qua các Khóa tập huấn chuyên sâu, hội thảo chuyên đề hoặc chương trình trao đổi học thuật. Nội dung bồi dưỡng không chỉ tập trung vào kiến thức tố tụng mà còn bao gồm phương pháp xây dựng tình huống giả định, cách đánh giá kỹ năng tranh tụng, kỹ năng phản biện và phương pháp khuyến khích sự tham gia chủ động của Sinh viên. Việc nâng cao năng lực sư phạm trong tổ chức Moot Court sẽ góp phần bảo đảm hoạt động này được triển khai một cách bài bản, khoa học và hiệu quả.

Ngoài ra, việc mời các Thẩm phán, Kiểm sát viên, Luật sư và những người có kinh nghiệm thực tiễn pháp lý tham gia hướng dẫn, giảng dạy và đánh giá hoạt động Moot Court là giải pháp cần được tăng cường. Sự tham gia của các Chuyên gia thực tiễn không chỉ giúp Sinh viên tiếp cận sát hơn với môi trường nghề nghiệp trong tương lai mà còn tạo điều kiện để Giảng viên học hỏi, trao đổi kinh nghiệm và cập nhật kỹ năng nghề nghiệp. Đồng thời, sự phối hợp giữa Giảng viên và các chủ thể hành nghề pháp lý sẽ góp phần nâng cao tính khách quan và thực tiễn trong việc đánh giá kết quả học tập của Sinh viên.

Như vậy, nâng cao năng lực đội ngũ Giảng viên thông qua việc gắn kết chặt chẽ giữa đào tạo và thực tiễn, kết hợp giữa Giảng viên cơ hữu và Chuyên gia thực tiễn, là giải pháp quan trọng nhằm nâng cao

hiệu quả tổ chức Moot Court. Đây cũng là điều kiện cần thiết để hoạt động mô phỏng phiên tòa thực sự trở thành công cụ hữu hiệu trong việc đào tạo nguồn nhân lực pháp luật có năng lực nghề nghiệp và đáp ứng yêu cầu của xã hội.

5.3. Giải pháp 3: Phát huy vai trò chủ thể của Sinh viên, lấy Sinh viên làm trung tâm trong hoạt động mô phỏng phiên tòa

Trong đào tạo ngành Luật kinh tế theo định hướng ứng dụng, việc lấy Sinh viên làm trung tâm là yêu cầu tất yếu nhằm phát huy tính chủ động, sáng tạo và năng lực tự học của người học. Đối với hoạt động mô phỏng phiên tòa (Moot Court), điều này càng có ý nghĩa quan trọng, bởi hiệu quả của mô hình phụ thuộc lớn vào mức độ tham gia tích cực và tinh thần trách nhiệm của Sinh viên trong toàn bộ quá trình tổ chức và thực hiện.

Trước hết, cần tăng cường trao quyền chủ động cho Sinh viên trong việc lựa chọn vai trò tố tụng, nghiên cứu hồ sơ vụ việc và xây dựng phương án giải quyết tình huống pháp lý. Sinh viên không chỉ tham gia với tư cách người “thực hành theo kịch bản có sẵn” mà cần được khuyến khích tự tìm kiếm quy phạm pháp luật, quan điểm học thuật và lập luận pháp lý để bảo vệ quan điểm của mình. Thông qua đó, Sinh viên từng bước hình thành tư duy độc lập, khả năng phân tích và vận dụng pháp luật vào các tình huống thực tiễn trong lĩnh vực kinh tế – thương mại.

Bên cạnh đó, hoạt động Moot Court cần được tổ chức theo hướng tăng cường làm việc nhóm, đề cao sự phối hợp giữa các Sinh viên trong cùng một vai trò tố tụng. Việc phân công nhiệm vụ cụ thể như nghiên cứu pháp lý, soạn thảo văn bản, chuẩn bị lập luận tranh tụng và trình bày... sẽ giúp Sinh viên phát triển kỹ năng hợp tác, kỹ năng giao tiếp và kỹ năng tổ chức công việc – những năng lực quan trọng đối với người làm công tác pháp lý trong tương lai.

Ngoài ra, Giảng viên trong hoạt động mô phỏng phiên tòa nên đóng vai trò là người hướng dẫn, định hướng và hỗ trợ, thay vì can thiệp sâu vào quá trình chuẩn bị và thể hiện của Sinh viên. Việc khuyến khích Sinh viên tự đánh giá, phản biện lẫn nhau sau mỗi phiên Moot Court cũng góp phần nâng cao khả năng tự nhận thức, rút kinh nghiệm và hoàn thiện kỹ năng nghề nghiệp. Qua đó, hoạt động mô phỏng phiên tòa thực sự trở thành môi trường học tập tích cực, lấy người học làm trung tâm, phù hợp với yêu cầu đổi mới phương pháp đào tạo đại học hiện nay.

5.4. Giải pháp 4: Tận dụng hiệu quả điều kiện cơ sở vật chất

Cơ sở vật chất và hệ thống học liệu là những điều kiện bảo đảm quan trọng cho việc tổ chức hiệu quả hoạt động mô phỏng phiên tòa trong đào tạo ngành Luật. Phòng học mô phỏng phiên tòa với bố

trí không gian, vị trí ngồi và thiết bị tương tự như một phòng xử án thực tế, trang bị các phương tiện hỗ trợ như hệ thống âm thanh, ghi hình, trình chiếu và công nghệ thông tin phục vụ cho việc trình bày chứng cứ, tài liệu và theo dõi diễn biến phiên tòa. Môi trường học tập mang tính mô phỏng cao sẽ giúp Sinh viên hình thành tác phong nghề nghiệp, làm quen với nghi thức xét xử và nâng cao khả năng thích ứng với môi trường làm việc thực tiễn sau khi tốt nghiệp.

Bên cạnh cơ sở vật chất, việc xây dựng và hoàn thiện hệ thống học liệu phục vụ Moot Court đóng vai trò không kém phần quan trọng. Cần xây dựng ngân hàng tình huống pháp lý đa dạng, bao quát nhiều lĩnh vực pháp luật và loại hình tố tụng khác nhau, đặc biệt các tình huống liên quan đến các vụ việc tranh chấp về kinh tế, thương mại, dân sự. Các tình huống này cần được thiết kế phù hợp với trình độ của Sinh viên, có tính cập nhật và phản ánh những vấn đề pháp lý thường gặp trong thực tiễn xét xử, qua đó tạo điều kiện cho Sinh viên rèn luyện kỹ năng phân tích và giải quyết vụ việc một cách toàn diện.

Ngoài ra, việc sử dụng các bản án, quyết định của tòa án đã có hiệu lực pháp luật làm học liệu cho Moot Court cũng cần được chú trọng. Các bản án mẫu không chỉ giúp Sinh viên hiểu rõ hơn cách thức áp dụng pháp luật của cơ quan xét xử mà còn là cơ sở để Sinh viên so sánh, đánh giá và hoàn thiện lập luận pháp lý của mình trong quá trình mô phỏng phiên tòa. Trên cơ sở đó, Sinh viên có thể rút ra những bài học kinh nghiệm quan trọng về kỹ năng tranh tụng, kỹ năng soạn thảo văn bản tố tụng và tư duy pháp lý.

Đồng bộ cơ sở vật chất và học liệu phục vụ Moot Court sẽ góp phần nâng cao chất lượng tổ chức hoạt động mô phỏng phiên tòa, tạo môi trường học tập thực tiễn và chuyên nghiệp cho Sinh viên ngành Luật kinh tế của trường. Đây là một trong những giải pháp quan trọng nhằm hiện thực hóa mục tiêu đào tạo gắn lý luận với thực tiễn và nâng cao năng lực hành nghề pháp luật cho Sinh viên trong bối cảnh hiện nay.

5.5. Giải pháp 5: Đổi mới phương thức đánh giá kết quả học tập của Sinh viên trong hoạt động mô phỏng phiên tòa

Đánh giá kết quả học tập là khâu có ý nghĩa quyết định trong việc bảo đảm chất lượng đào tạo và định hướng hoạt động học tập của Sinh viên. Đối với hoạt động mô phỏng phiên tòa, nếu vẫn áp dụng phương thức đánh giá truyền thống, chủ yếu dựa vào kết quả cuối cùng hoặc hình thức trình bày, sẽ khó phản ánh đầy đủ mức độ hình thành và phát triển các kỹ năng thực hành pháp luật của Sinh viên. Vì vậy, việc đổi mới phương thức đánh giá kết quả học tập trong

Moot Court theo hướng tiếp cận dựa trên năng lực là yêu cầu tất yếu.

Trước hết, kết quả tham gia Moot court cần được đánh giá một cách toàn diện, bao gồm cả quá trình chuẩn bị, mức độ tham gia và kỹ năng thể hiện của Sinh viên trong suốt quá trình tổ chức mô phỏng phiên tòa. Quá trình nghiên cứu hồ sơ vụ án, xác định vấn đề pháp lý, xây dựng chiến lược tranh tụng và chuẩn bị lập luận cần được xem là những tiêu chí quan trọng trong đánh giá, bởi đây chính là những hoạt động phản ánh rõ nét năng lực tư duy pháp lý và khả năng vận dụng kiến thức lý luận vào thực tiễn của Sinh viên.

Bên cạnh đó, việc đánh giá cần chú trọng đến các kỹ năng thực hành pháp luật cụ thể mà Sinh viên thể hiện trong phiên tòa mô phỏng, như kỹ năng lập luận pháp lý, kỹ năng tranh tụng, kỹ năng trình bày trước công chúng, kỹ năng phản biện và khả năng xử lý tình huống phát sinh. Những tiêu chí này cần được lượng hóa thông qua các thang đo, bảng tiêu chí (Rubric) rõ ràng, minh bạch nhằm bảo đảm tính khách quan, công bằng và nhất quán trong quá trình đánh giá.

Ngoài việc đánh giá của Giảng viên, cần kết hợp đa dạng các hình thức đánh giá khác như tự đánh giá của Sinh viên, đánh giá đồng đẳng giữa các nhóm tham gia và nhận xét của các Chuyên gia thực tiễn pháp lý (Luật sư, Thẩm phán, Kiểm sát viên) khi tham gia hướng dẫn Moot Court. Cách tiếp cận đánh giá đa chiều này không chỉ giúp phản ánh chính xác hơn năng lực thực hành của Sinh viên mà còn góp phần nâng cao ý thức tự học, tự hoàn thiện kỹ năng nghề nghiệp và tinh thần trách nhiệm của người học.

Việc đổi mới phương thức đánh giá kết quả học tập thông qua Moot Court theo hướng đánh giá quá trình và năng lực thực hành sẽ góp phần nâng cao hiệu quả đào tạo, đồng thời bảo đảm sự phù hợp với chuẩn đầu ra dựa trên năng lực. Đây cũng là cơ sở quan trọng để các cơ sở đào tạo Luật từng bước xây dựng mô hình đào tạo hiện đại, đáp ứng yêu cầu của cải cách tư pháp và hội nhập quốc tế trong lĩnh vực pháp luật.

6. Kết luận

Hoạt động mô phỏng phiên tòa (Moot Court) đã và đang khẳng định vai trò quan trọng trong việc nâng cao kỹ năng thực hành pháp luật cho Sinh viên ngành Luật kinh tế tại Trường Đại học Trưng Vương. Thông qua việc tổ chức các phiên tòa giả định gắn với các tình huống pháp lý trong lĩnh vực kinh doanh – thương mại, Sinh viên có điều kiện vận dụng kiến thức lý thuyết đã được trang bị vào thực tiễn, qua đó hình thành tư duy pháp lý, nâng cao năng lực lập luận, tranh tụng và giải quyết vấn đề pháp lý.

Việc triển khai hoạt động Moot Court tại Trường

Đại học Trung Vương không chỉ góp phần đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng lấy người học làm trung tâm, mà còn phù hợp với định hướng đào tạo ứng dụng, gắn kết giữa nhà trường và thực tiễn nghề nghiệp. Thông qua hoạt động này, Sinh viên được rèn luyện tác phong nghề nghiệp, ý thức tuân thủ pháp luật và các chuẩn mực đạo đức của người hành nghề pháp luật, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của thị trường lao động trong lĩnh vực pháp Luật kinh tế.

Trong bối cảnh giáo dục đại học đang đẩy mạnh

đổi mới nội dung, phương pháp và hình thức đào tạo, việc tiếp tục quan tâm đầu tư và tổ chức hiệu quả hoạt động mô phỏng phiên tòa tại Trường Đại học Trung Vương có ý nghĩa thiết thực trong việc nâng cao chất lượng đào tạo ngành Luật kinh tế. Qua đó, góp phần đào tạo nguồn nhân lực pháp lý có kiến thức vững vàng, kỹ năng thực hành tốt và khả năng thích ứng cao với yêu cầu của thực tiễn, đáp ứng mục tiêu phát triển bền vững của nhà trường và của hệ thống giáo dục đại học Việt Nam trong giai đoạn hiện nay.

Tài liệu tham khảo

Nguyễn, N.L (2024). Đào tạo ngành luật thông qua mô hình phiên tòa giả định đáp ứng yêu cầu nghề nghiệp cho sinh viên trường Đại học Thủ đô Hà Nội trong bối cảnh hội nhập. *Tạp chí khoa học*, số 84. <https://vjol.info.vn/index.php/otn/article/view/104226/87806>.

Nguyễn, T.T.P&Trương, T.H.N (2022). Vận dụng mô hình phiên tòa giả định trong đào tạo Luật ở Phân hiệu Đại học Đà Nẵng tại Kon Tum. Số 2 (62). *Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế*. <https://vjol.info.vn/index.php/TCKH-DHH/article/view/69212/58609>.

Trần, V.D.; Nguyễn, C.H.H. (2014). Áp dụng mô hình phiên tòa giả định trong giảng dạy kiến thức pháp lý và kỹ năng pháp lý cho sinh viên Luật. *Tạp chí Khoa học pháp lý*, 02 (81)/2014, trang 74-80.

NÂNG CAO KỸ NĂNG THỰC HÀNH PHÁP LUẬT CHO SINH VIÊN NGÀNH LUẬT KINH TẾ CỦA TRƯỜNG ĐẠI HỌC TRUNG VƯƠNG

Nguyễn Thị Huyền^a

Nguyễn Huy Hải^b

^{a,b}Trường Đại học Trung Vương

ROR: <https://ror.org/05xzsm645>

^aEmail: Huyennguyenhlu@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0005-6046-7045>

^bEmail: huyhai.cmp@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0002-8946-6300>

Lịch sử bài báo

Ngày nhận bài: 01/01/2026

Ngày phản biện: 20/01/2026

Ngày tác giả sửa: 05/02/2026

Ngày duyệt đăng: 11/02/2026

Ngày phát hành: 30/03/2026

DOI: <https://doi.org/10.64223/tvj.e2026.v2.i5.a74>

Tóm tắt:

Trong bối cảnh cải cách tư pháp và hội nhập kinh tế quốc tế ngày càng sâu rộng, yêu cầu đối với nguồn nhân lực pháp luật, đặc biệt là nhân lực pháp luật kinh tế, ngày càng được đặt ra ở mức cao, gắn với năng lực vận dụng pháp luật trong thực tiễn nghề nghiệp. Hoạt động mô phỏng phiên tòa (Moot Court) được xem là một trong những phương thức đào tạo hiện đại, góp phần quan trọng trong việc hình thành và phát triển kỹ năng thực hành pháp luật cho sinh viên ngành Luật. Bài viết tập trung nghiên cứu vai trò của hoạt động Moot Court trong việc nâng cao kỹ năng thực hành pháp luật cho Sinh viên ngành Luật kinh tế của Trường Đại học Trung Vương. Trên cơ sở vận dụng các lý thuyết giáo dục hiện đại và các phương pháp nghiên cứu phù hợp, bài viết phân tích việc tổ chức hoạt động mô phỏng phiên tòa, làm rõ những giá trị mà Moot Court mang lại đối với quá trình đào tạo, thực trạng, đồng thời đề xuất một số định hướng nhằm phát huy hiệu quả của hoạt động này trong đào tạo ngành Luật kinh tế tại nhà trường.

Từ khóa: Luật kinh tế; Kỹ năng thực hành pháp luật; Nâng cao kỹ năng thực hành pháp luật; Mô phỏng phiên tòa; Trường Đại học Trung Vương.